

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara,
a se vsega dobro spomni.
Ko jo obiščeva, rada pripoveduje,
kako je bilo v starih časih,
ko je bila še otrok.

V LONCU

V STARIH ČASIH SO BILI VELIKANSKI

V NJIH SE JE MED TEDNOM KUHALA ZELENJAVA:

IN

. V VELIKI

SO ZMEŠALI ZELENO

ALI STROČJI

. SAMO OB NEDELJAH

SO JEDLI KOKOŠJO ALI SVINJSKO PEČENKO IN POGAČO.

SKORAJ VSO HRANO SO NA NJIVAH PRIDELALI SAMI.

SO SE SPREHAJALE PO DVORIŠČU

IN NESLE . V VINOGRADU JE ZORELO

, V SADOVNJAKU PA

IN

V TRGOVINI SO KUPOVALI SAMO

IN PETROLEJ ZA SVETILKO

PRABABICA JE IMELA TRI BRATE IN TRI SESTRE. PRI HIŠI PA

STA BILI SAMO DVE KRAVI! ZATO SO MLEKO REDČILI Z VODO.

IN TUDI JAJCA SO JEDLI LE ENKRAT NA TEDEN.

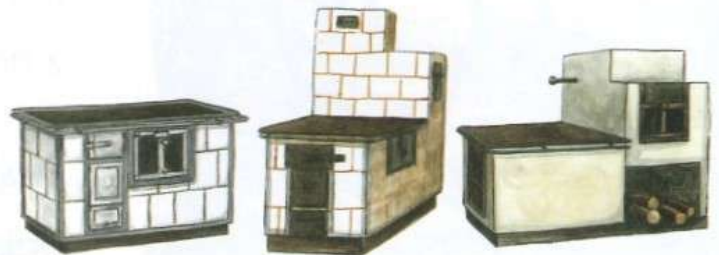
V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara,
a se vsega dobro spomni.
Ko jo obiščeva, rada pripoveduje,
kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

V KUHINJI

V STARIH ČASIH SO BILI ZIDANI

NA DRVA. GOSPODINJA JE VSTALA PRVA.

V KURIŠČE

JE POTISNILA STAR

ŠIBJE IN NEKAJ TANJŠIH

, POTEM PA ŠE

GOREČO

. NA PLOŠČO

JE POSTAVILA

VELIK

Z VODO IN

Z MLEKOM. ZA ZAJTRK SO

V MLEKO NADROBILI DOMA PEČEN

VROČA VODA JE BILA NAMENJENA POMIVANJU

. V KUHINJI JE STALA VELIKA JEDILNA

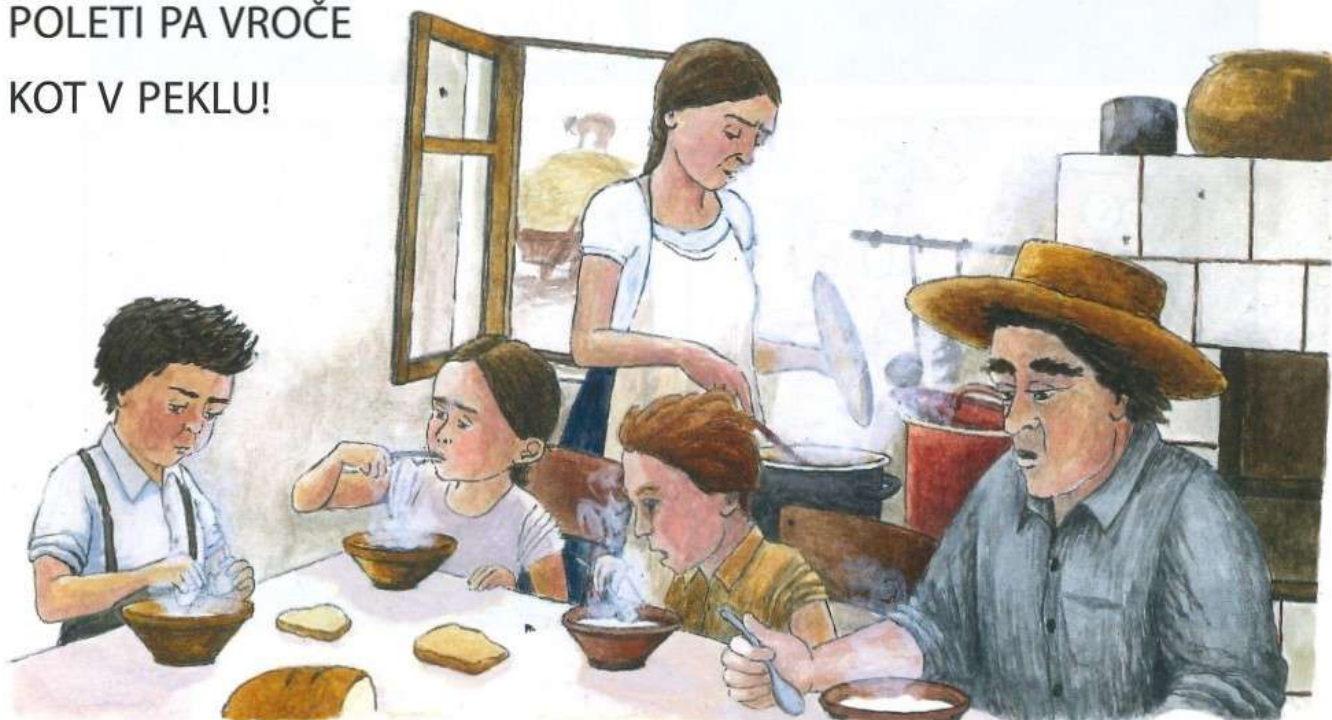
V KOTU NAD NJO JE BIL KRIŽ. TAKŠEN:

POZIMI JE BILO V KUHINJI
PRIJETNO TOPLO.

POLETI PA VROČE
KOT V PEKLU!

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara,
a se vsega dobro spomni.
Ko jo obiščeva, rada pripoveduje,
kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

ŽEHSTA

V STARIH ČASIH NI BILO PRALNIH STROJEV IN TUDI SUŠILNIKOV NE.

, RJUHE,

... SO PRALI

NA . PRALE SO ŽENSKE.

PLENIC, KI JIH VRŽEŠ STRAN, KO JIH

POLULA IN

POKAKA, ŠE NI BILO. PERILO SO GOSPODINJE NAJPREJ PREKUHALE

V VELIKEM

, POTEM PA V

NESLE DO POTOKA.

PRI PRANJU SO UPORABLJALE
POSEBNE DESKE – PERILNIKE.
TAKOLE:

PERILO SO POSUŠILI
NA VRVI.

ZLIKALI SO GA S STARINSKIM
LIKALNIKOM NA OGLJE.

Pozimi, ko je bilo veliko snega,
ponekod posteljnega perila sploh niso prali.
Preoblačenje postelj je moralo počakati do pomladi. Si lahko predstavljaš?!

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara,
a se vsega dobro spomni.
Ko jo obiščeva, rada pripoveduje,
kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

UMIVANJE

V STARIH ČASIH NI BILO KOPALNIC! KOPALI SO SE KAR V KUHINJI
IN SAMO ENKRAT NA TEDEN.

VODO SO V VELIKEM

SEGRELI

NA

NA DRVA IN JO ZLILI

V VELIKO KOVINSKO KAD:

MAJHNE

SO POSADILI V

Starejši otroci in odrasli so stali ob kadi, se zmočili s krpo za umivanje in nato namilili z milom. Vsi z isto vodo!

Obrisali so se v grobo laneno brisačo. Tudi zobe so si umivali le enkrat na teden! – ob nedeljah.

Vsi družinski člani z eno in isto !

Danes vemo, da je to **FUJ!**

Stranišče na štrbunk je bilo na dvorišču.

Si predstavljaš, da bi

morali pozimi iz

hiše na mraz, ko

bi hoteli lulat?!

O ne, hvala.

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara, a se vsega dobro spomni. Ko jo obiščeva, rada pripoveduje, kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

PO VODO

V starih časih v prababičini vasi ni bilo vodovoda. Po vodo za kuhanje in umivanje je bilo treba po strmem bregu, po stezi do naravnega izvira. Pozimi so morali narediti luknjo v led.

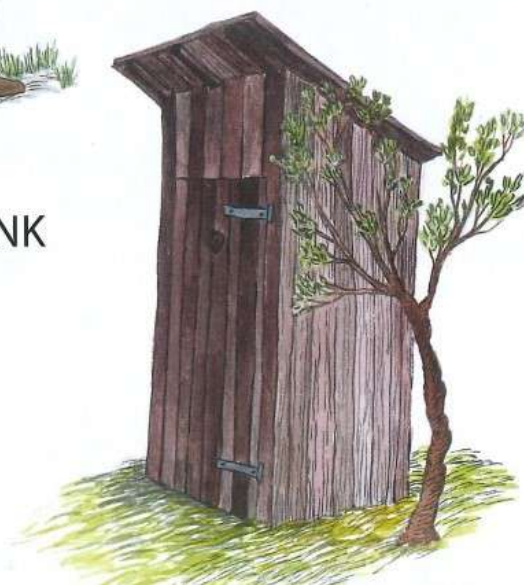
ODRASLI SO VODO NOSILI V VELIKIH LESENIH NAHRBTNIKI, 'BRENTAH'. TAKOLE:

OTROCI PA V KOVINSKIH KANGLICAH:

STRANIŠČE NA ŠTRBUNK
JE BILO ZUNAJ HIŠE.
TAKOLE:

V tem stranišču ni bilo kotlička za splakovanje. Niti toaletnega papirja. Kar s starim časopisnim so se brisali! Na dvorišču se je v vodnjak stekala deževnica s strehe. Z deževnico so zalivali vrt in rože na okenskih policah. Uporabljali so jo tudi za pranje perila.

Najina prababica nima nobene fotografije njihove stare hiše. Pravi, da so bila okna polna . Nikoli ne pozabi povedati, da so rože njene mame cvetele najlepše!

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara,
a se vsega dobro spomni.
Ko jo obiščeva, rada pripoveduje,
kako je bilo v starih časih,
ko je bila še otrok.

NA NJIVI IN TRAVNIKU

V STARIH ČASIH NI BILO TRAKTORJEV. NA NJIVO STA

VLEKLI DVE

TUDI V

SO JU VPREGLI. ČE STA BILI PREPOČASNI,

SO JU PRIGANJALI Z

– GRDO! KOSCI SO TRAVO KOSILI

S

. PRED NOČJO SO

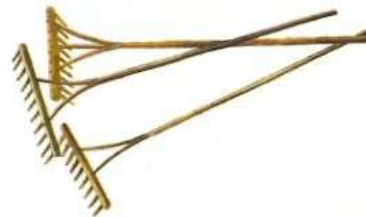
IN

Z

IN

NAREDILI

KOPICE SENA.

Drugo jutro so senene kopice spet raztresli. Čez dan so na pol suho travo še nekajkrat obrnili, da se je hitreje posušila. Zaskrbljeno so se ozirali v nebo, če so se na njem začeli zbirati oblaki. Ko je bila trava suha, so seno z vozom odpeljali domov in spravili na senik. Pozimi so z njim krmili kravi. Pri delu na njivi in travniku so vedno pomagali vsi otroci. Le dojenček je čakal v senci pod grmovjem, da se kdo zmeni zanj.

V NOVIH ČASIH

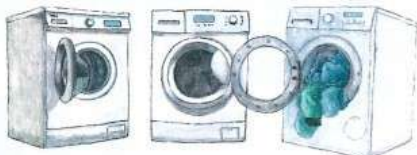

S prababico se pogovarjava tudi, kako je v novih časih. »Mnoge reči so zdaj drugačne. Boljše!« reče prababica. »Ampak rože na oknih moje mame, ko sem bila še otrok, so bile zagotovo najlepše!«

V NOVIH ČASIH ODRASLI OTROK NE KAZNUJEJO VEČ S ŠIBO.

ŠOLARJI IN ŠOLARKE LAHKO IZBIRAMO MED RADIRKAMI VSEH OBLIK, BARV IN VONJEV. UPORABLJAMO PISANE ZVEZKE IZ FINEGA PAPIRJA.

IMAMO IN STROJE,

 IN .

IMAMO , IN .

MAMICE ROJEVAJO V PORODNIŠNICI.

LULAJO

IN KAKAJO V PLENICE ZA ENKRATNO UPORABO. VODA PRITEČE

IZ

DELAJO NA ELEKTRIKO.

SO MANJŠI IN V NJIH JE, KAR NAM SRCE POŽELI.

VEČINO HRANE KUPIMO V TRGOVINI. VSAK DAN STOPIMO

POD

IN IMAMO VSAK SVOJO ZOBNO

»Naredimo pa toliko odpadkov, da ne vemo, kam bi z njimi,« naju spomni prababica. »In vode ne moremo več piti iz potoka,« zamišljeno doda. »Res, prababica, nobeni časi, niti stari niti novi, niso brez težav,« rečeva midva. Vidiš, če se pogovarjaš s prababico, postaneš zelo pameten!

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara, a se vsega dobro spomni. Ko jo obiščeva, rada pripoveduje, kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

V VELIKI SOBI

V STARIH ČASIH SO IMELI STARŠI VELIKO OTROK.

POGOSTO SO VSI SPALI V ENI VELIKI SOBI.

IN

NA VELIKI ZAKONSKI

NAD KATERO JE VISELA KAKA POBOŽNA SLIKA.

DOSTIKRAT SLIKA MARIJE Z JEZUSOM:

STAREJŠI

SO SPALI

PO DVA NA ENI

...

MLAJŠI

PA KAR

V PREDALIH PREDALNIKA! TAKOLE:

Mama dojenčka ni rodila v porodnišnici, ampak doma, v isti veliki sobi, kjer so spali tudi otroci. V nekaterih družinah pa so za čas poroda otroke poslali spat drugam, denimo k sosedovim. Ko so se zjutraj zbudili, je bil na svetu nov dojenček – njihov bratec ali sestra! Dojenčki so se tudi v starih časih ponoči zbudili in jokali, a to drugih otrok v veliki sobi ni motilo – do jutra so spali kot polhi.

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara, a se vsega dobro spomni. Ko jo obiščeva, rada pripoveduje, kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

ŠOLSKE REČI

V STARIH ČASIH SO IMELI OTROCI MALO ŠOLSKIH POTREBŠČIN –

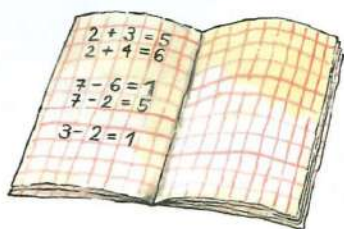
LESENO PUŠČICO ZA SVINČNIK:

PERESNIK S PERESOM:

KARIRAST

ZA RAČUNSTVO,

ČRTAST

ZA PISANJE

IN ČITANKO ZA BRANJE:

Radirko so imeli le redki, večini je bila nedosegljiva.
Šilčkov ni bilo – svinčnike so šilili z nožičkom.
Črnilo je bilo v črnilnikih, vdelanih v klopi.
Iz velikih steklenic so ga vanje dolivali učitelji.

Papir v zvezkih je bil kot pivnik. Črke in številke, zapisane s črnilom, so se zlahka razpackale. Kdor je pisal grdo, jih je dobil s šibo po prstih – AV!

V STARIH ČASIH NA DEŽELI

Imava prababico. Zelo je stara, a se vsega dobro spomni. Ko jo obiščeva, rada pripoveduje, kako je bilo v starih časih, ko je bila še otrok.

POZIMI

V STARIH ČASIH SO

VEČINO LETA HODILI BOSI.

ŠELE KO JE PRVIČ SNEŽILO, SO OBULI

DO

SO GAZILI PO GLOBOKEM SNEGU –

NAJMLAJŠIM JE SEGAL DO PASU!

V UČILNICI Z VISOKO LONČENO

SO PREMRAŽENI SEDELI

KAR V MOKRIH ČEVLJIH. POPOLDNE SO NAREDILI

SANKALI SO SE NA DOMA NAREJENIH

Tudi smuči so si fantje izdelali sami. V svinjskem kotlu so »skuhali« ozke letve, da se je les zmeščal. Nato so jih ukrivili v primežu ali med prečkami kozolca in nanje pribili jermen. V starih časih se smučanje za deklice ni spodobilo – kakšna krivica! Marsikatera deklica se je zato smučala skrivaj.

